

Dôvodová správa

Kompetencie Košického samosprávneho kraja vzhľadom na plánovanie v území sú zakotvené v Územnom pláne veľkého územného celku Košického kraja, ktorý zahŕňa v sebe množstvo doporučujúcich a zaväzujúcich opatrení týkajúcich sa dotknutého územia. Súčasťou územnoplánovacej dokumentácie rôznych stupňov sú aj záväzné regulatívy, ktorých dodržanie a plnenie je základom pre ďalší rozvoj regiónu. Pri presadzovaní záujmov samosprávneho kraja a obcí samotných nastávajú problémy s rešpektovaním ustanovení platného územného plánu v súvislosti s protichodnosťou záujmov v území, kde rozhoduje príslušná štátna správa. Doterajšie konanie príslušných orgánov je v rozpore so schválenými územnoplánovacími dokumentáciami rôznych stupňov.

Ide o možné povolenie banskej činnosti na lokalite Jahodná – Kurišková pre dobývanie rádioaktívnych rúd v dôsledku čoho dôjde k zhoršovaniu životného prostredia a postupnej, úplnej degradácii zasiahnutého územia na priemyselnú krajinu s extrémnymi podmienkami pre život obyvateľov v dotknutom regióne. Za týchto podmienok je trvalo udržateľný rozvoj Košického regiónu nemysliteľný.

Z týchto dôvodov je Košický samosprávny kraj kategoricky proti umiestňovaniu ťažobného priemyslu pre dobývanie a spracovanie rádioaktívnych rúd na území Košického kraja, kde sú určené úplne iné, pre životné prostredie priaznivejšie smery rozvoja územia. Zdravé životné prostredie pre všetkých obyvateľov a jeho ochrana je prioritou aj pre Košický samosprávny kraj.

Z uvedených dôvodov Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (ďalej Zastupiteľstvo KSK) schválilo uznesenie č.15/2014 zo dňa 24.februára 2014, ktorým odmieta „Memorandum o porozumení a spolupráci v energetickom sektore medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a European Uranium Resources“, ktoré bolo podpísané bez vedomia Zastupiteľstva KSK a bez vedomia predsedu Košického samosprávneho kraja a je v rozpore so záujmami obyvateľov kraja. V ďalšom Zastupiteľstvo KSK deklaruje, že sa necíti byť nijakým spôsobom viazané daným a ani žiadnym iným dokumentom pripúšťajúcim možnosť ťažby alebo spracovanie uránu na území kraja a v záujme zabezpečenia ústavného práva občanov na zdravé životné prostredie bude aj naďalej pokračovať v úsilí o dosiahnutie bezpodmienečného zákazu ťažby a spracovania uránu na území kraja.

Aj v dôsledku existencie Memoranda preto naďalej pretrváva záujem banskej firmy Ludovika Energy o pokračovanie príprav na ťažbu v Košiciach na Jahodnej vo forme opakovaných žiadostí o obnovenie geologického prieskumu daného uránového ložiska (Ludovika Energy aktuálne vedie 4 súdne spory týkajúce sa nepredĺženia resp. neurčenia prieskumných území a 2 správne konania o jej návrhoch na určenie nových prieskumných území). Od týchto aktivít ju neodradila ani novela geologického a banského zákona z júna 2014, ktorej ste boli ako vtedajší minister životného prostredia predkladateľom a ktorú je preto nutné hodnotiť ako polovičaté a málo účinné riešenie, či skôr len oddialenie problému.

Existencia Memoranda medzi ministerstvom hospodárstva SR a kanadskou firmou zároveň zvyšuje riziko vzniku investičných súdnych sporov, najmä v kontexte Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi Kanadou a Európskou úniou, ktorej ratifikačný proces na Slovensku prebieha práve v gescii Vášho ministerstva. V záujme predísť pokusom kanadskej banskej firmy o zneužitie dohody CETA v spojitosti s Memorandom je dôležité, aby Memorandum bolo zrušené ešte pred ratifikáciou tejto dohody Slovenskou republikou.

Zastupiteľstvo KSK, v súlade so schváleným uznesením, vyzýva ministra hospodárstva Slovenskej republiky, aby odstúpil od „Memoranda o porozumení a spolupráci v energetickom sektore medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a European Uranium Resources“.

Košice 02.01.2018

Spracoval: Ing. Oliver Kovács